
ELHUNYT SZKORDILISZNÉ DR. CZITROVSZKY ILONA

A FRÉDÉRIC CHOPIN ZENEI AMI ZONGORATANÁRA, A ZETA ALELNÖKE (1958-2022)

Szkordiliszné dr. Czitrovszky Ilona a Gödöllői Királyi Kastélyban

I.

BÚCSÚZUNK SZKORDILISZNÉ DR. CZITROVSZKY ILONÁTÓL, A ZENETANÁROK TÁRSASÁGA ALELNÖKÉTŐL

Sosem gondoltam volna, hogy ilyen korán végső búcsút kell vennem Tőle. Még annyi tervünk van, amit együtt terveztünk megvalósítani. Közös munkánk 2014-ben indult, amikor a tagság Ilit jelölte és választotta meg a ZeTa alelnökének és most a közös munka hirtelen megszakadt súlyos betegsége majd halála miatt.

Élete itt a földön 2022. április 15-én ért véget, átköltözött az öröklét birodalmába, amiről teljes bizonyossága volt. Nehéz elfogadni, hogy most már nem lehet itt közöttünk, választmányi üléseinken nem hallhatjuk megfontolt, okos, megoldást kereső gondolatait. De valahogy mégis itt van közöttünk, történetekben, zenében, mozdulatokban, nevetésekben. Mert a nevetés mindig ott csillogott a szemében. Lényéből sugárzott a harmónia.

Harmóniában élt a családjával, dolgozott kollégáival és tanította növendékeit. Türelemmel, szeretettel foglalkozott diákjaival. Egykori növendékei szeretettel, hálával gondolnak rá, s a vele töltött tanulóéveket szép emlékeik közt őrzik.

Mindig fontos volt tanításában a minőség, az új módszerek megismerése, megismertetése.

Egész szakmai életútja erről szólt. 1983-ban diplomázott a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen, majd a XIV. kerületi Állami Zeneiskolában kapott tanári és korrepetítori állást, de az aktív zenélést folytatva sok belföldi és külföldi meghívásnak tett eleget. Koncertezett Lengyelországban, Németországban, Olaszországban, Cipruson, Görögországban és az Egyesült Királyságban. Egy meghívás nyomán 1986-tól Cipruson folytatta előadóművészi és tanári tevékenységét, ahol kisebb megszakításokkal 1995-ig élt és dolgozott. Aktív részt vállalt a ciprusi zenei élet és zenei képzés megszervezésében, megismerte és behatóan tanulmányozta az angol és a görög zenei képzés rendszerét, koncertezett, rádió- és televíziós felvételeket készített szólistaként és az általa alapított Limassol trió tagjaként.

1995-ben családjával együtt végleg hazaköltözött és a Gödöllői Fréderic Chopin Zeneiskolában zongoratanárként, majd tanszakvezetőként dolgozott.

Mint előadóművész és tanár behatóan foglalkozott Richard Strauss zongora és kamaraműveivel, e témában írta doktori értekezését 2004-ben.

A ZeTa alelnökeként kiemelt feladatának tekintette kollégái, a zenetanárok segítségét szakértőként. Szakmai fórumot szervezett a pedagógus minősítéssel járó feladatokról. Kollégái bármikor hívhatták telefonon, ő mindig segített.

Kutatótanárként az improvizációt választotta kutatási témának. E témakörben is megosztotta tapasztalatait, eredményeit a zenetanárokkal.

Még sok tennivalója lett volna. Várták tanítványai, kollégái, barátai, hogy felépül betegségéből.

Nagypénteken történt halála egy fájdalmas, de hitet adó életút lezárása. Egyenes tartását mindvégig megőrizve lépett át az új, ismeretlen világba.

Hiányát nem lehet pótolni, mert lénye, embersége, szakmaisága egy és megismételhetetlen.

Soha nem fogjuk elfelejteni.

Ruszinkóné Czerman Cecília
Zenetanárok Társasága elnöke

II.

ÜZENET AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA

Drága Isu néni!

Mióta elmentél, egyre több emlék és élmény tör föl bennem, mely által személyednek jelentősége még inkább felértékelődik az életemben. Milliónyi lelki és szellemi kincset hagytál ránk, melyek kiapadhatatlan forrásként tovább élnek itt a zeneiskolában, a növendékeid által és a gondolataimban. Sokszor hallani vélem kedvesen csengő hangodat, hallom cipőd játékos kopogását, ahogy végigmész a folyosón, s hallom, ahogy tanítás után fáradtan, de lelkesen Chopin-etűdöket gyakorolsz a 18-as teremben. Látom magam előtt, amint a tanszaki hangversenyeken elegánsan kiöltözve választékosan beszélsz a szülőkhöz, hallom, amint megdicséred az ügyes növendékeket, látom, amint a kezed megérinti a zongorabillentyűket a hangverseny kezdetén, s érzem, ahogyan elsuhanunk egymás mellett a farsangi tánc próbáján. Nagyon hiányzol!

Köszönöm, hogy része lehettem az életednek, s hogy annyi energiát fektettél belém, örökre hálás leszek azért, ahogyan szakmailag vezettél, s hogy ennyi mindent megmutattál nekem a világból! S köszönöm, hogy elhívtál Gödöllőre tanítani és a kollégád lehettem!

Különleges tapasztalat volt gyermekként a családi életed részesének lenni, ebbe a nemzetközi közegbe bele-belecseppenni, melyben hol angolul, hol görögül, hol oroszul vagy éppen olaszul beszéltél a családtagjaidhoz vagy a telefonban a barátaidhoz.

Köszönöm, hogy láttattad velem: a zeneoktatásnál alig van szebb pálya, hiszen a zene által egy olyan nyelvet birtokolhatunk, amellyel megfoghatatlan dolgokról is beszélhetünk, és egyedülálló lehetőség van a kezünkben az által,

hogy a tanórákon oly mély és személyes kapcsolatot tudunk kialakítani tanítványainkkal.

Köszönöm, hogy nem pusztán zongorázni tanítottál, hanem a zenét olyannak mutattad be, mint amilyen maga az élet, hogy az annak a hangok és ritmusok által való misztikus leképződése. Köszönöm, hogy Grieg zenéjének kapcsán megmutattad a norvég fjordokat, hogy Debussy zenéjének felfedezése közben együtt nézegettük Monet és Manet festményeit, hogy megmutattad a világ nagy zongoristáit úgy is, hogy számtalanszor elvittél magaddal hangversenyre a Zeneakadémiára.

Az igazi értékek mély tiszteletére tanítottál, s ezzel életre szóló motiváló erőt tudtál mozgósítani bennem.

Mindig csodálattal töltött el az Időhöz való viszonyod: az egyik pillanatban zongoráztál, a másikon már az ebédet főzted, vagy épp barkácsoltál, kertészkedtél a ház körül. Majd pályázatot írtál angol nyelven, később olasz szöveget fordítottál. Szakértői véleményeket fogalmaztál, majd az esti hangversenyen szólóban Rachmaninovot játszottál. Sosem találkoztam olyan emberrel, aki a nap 24 órájában ennyi hasznos dolgot tudott volna elvégezni.

Általad tanultam meg igazán kitartóan és szorgalmasan dolgozni; megtanultam, hogy a tudás belső tartást ad, ezért azt egész életünkben gyarapítani kell. Megtanultam, hogy az eredményekhez gyakran keserves és fárasztó út vezet, de mégis megéri gyakorolni, mert egy szép hangversenynél nagyobb öröm aligha létezik a földön. Köszönöm, hogy rám pirítottál, ha megkísértett a lustaság, ugyanakkor jólesett, ha sok gyakorlás után megdicsértél, amikor valójában megérdemeltem. Azt hiszem, nem véletlen, hogy ilyen sok továbbképzős növendéked volt, akik nem akartak ebből a csodálatos közegből kiszakadni.

Szigorú életviteled mellett azonban minden mókában részt vettél: számtalan ötlettel varázsoltad el az iskolai farsangi műsorokat, vetélkedőket szerveztél, különleges koncerteket találtál ki. S milyen bátran utaztál, akár egyedül is a világ minden pontjára: nemzetközi konferenciákra és hangversenyekre!

Érzem, most is ott vagy velem a tanteremben számtalan briliáns és ötletes hasonlatoddal, amivel könnyebben oldhatom meg a növendékekkel a felmerülő technikai és előadói problémákat.

Életemben és halálozomban is fegyelmezett és méltóságteljes maradtál, megmutattad, hogyan kell alázatos szívvel elfogadni Isten akaratát!

Nem fogom tudni Neked viszonzni mindazt, amit tőled kaptam, de a zene iránti szeretetet és az örök értékek melletti elköteleződést tovább tudom adni a növendékeimnek és a gyerekeimnek. Ez a faladatom, ez a feladatunk, a te példádát követjük. Isten Veled, s várj reánk, míg találkozunk a Teljességben!

Váray-Major Zsófia,
a Frédéric Chopin Zenei AMI zongoratanára

III.

„A SIKER AZ, HA VOLT NÖVENDÉKEIMMEL KONCERTEKEN TALÁLKOZOM”.
SZKORDILISZNÉ DR. CZITROVSZKY ILONA
MINŐSÍTÉSÉRŐL, TANÍTÁSÉRŐL ÉS A ZETÁ-RÓL (RÉFI ZSUZSANNA)

(Parlando 2015/2.)

IV.

**BÚCSÚ SZKORDILISZNÉ DR. CZITROVSZKY ILONÁTÓL, A
BARÁTTÓL, A TANÁRTÁRSTÓL, A SOHA EL NEM FELEJTHETŐ
SZERETETTELI EMBERTŐL**

<https://youtu.be/nxL5xFCTo48> (7:03)

Liszt Ferenc: Gyászgondola; Vigasztalás (7:03)

Ábrahám Mariann – zongora és Emmanuel Feldman – gordonka

(Fotó: Nagygyörgy Sándor)

V.

**ÁBRAHÁM MARIANN ÉS JORDÁN-SZKORDILISZ EMÍLIA
BÚCSÚJA**

Búcsú (mp3)

Gyulai József¹: Dal szöveg nélkül (6:30)

Ábrahám Mariann – zongora és Jordán-Szkordilisz Emília – oboa

¹ Gyulai József (Hódmezővásárhely, 1933. augusztus 21. – 2021. február 12.) zeneművésznél készült, de végül nemzetközi hírnévű fizikus, Széchenyi-díjas egyetemi tanár, valamint a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja lett.

**VI.
SZORDILISZNÉ DR. CZITROVSZKY ILONA
FÉNYKÉPALBUMÁBÓL**

Szkordiliszné dr. Czitrovszky Ilona koncert (Gödöllői Királyi Kastély)

Leányával, Jordán-Szkordilisz Emíliával

Leányaival, Flórával és Emíliával